

probabil celei mai vechi faze, Tei-Căţelu (Tei I-după V. Leahu), încă insuficient cunoscută ca durată¹.

1 Primul topor a fost achiziţionat în vara anului 1971, de către Gabriel Mihaescu, directorul Muzeului judeţean Dîmboviţa, de la ing. I. Susai, care l-a descoperit în punctul „La Stînă”, iar celălalt în toamna 1972 de semnatarul acestor rânduri de la cetăţeanul Micu Ion, care l-a descoperit în curtea gospodăriei sale din satul Brăteşti. Într-un viitor articol se va face o prezentare pe larg a ambelor topoare, aici rezumîndu-ne doar la comunicarea concluziilor.

BĂLENI

În urma unor semnalări din partea învăţătorului Gh. Trifonescu, în luna noiembrie 1972 ne-am deplasat în comuna Băleni. Acolo, în punctul „Băceni”, situat pe malul pîrului Racoviţa, au fost descoperite fragmente ceramice lucrate cu mîna, dintr-o pastă conţinînd mult pietriş şi decorate cu găurile-buton caracteristice culturii Glina III, ce aparţine bronzului timpuriu.

Tot pe raza comunei Băleni mai este semnalată şi o „cetate a tătarilor”, de unde localnicii au cules bucăţi de chirpic. În colecţia liceului din localitate se află şi două topoare de piatră, unul aparţinînd neoliticului, iar celălalt bronzului timpuriu.

PUCIOASA

Cu ocazia lucrărilor pentru un baraj pe Ialomiţa, lama buldozerului a scos la iveală o serie de morminte, într-un loc numit „Silişte”, aflat pe terasa stîngă a Ialomiţei, în faţa satului Şerbăneşti, astăzi încorporat oraşului Pucioasa. În urma sesizării prompte a autorităţilor, ne-am deplasat la faţa locului la 1 februarie 1973, cu care ocazie am constatat că este vorba de un cimitir deranjat în întregime de buldozere, care au pătruns pînă la adîncimea de 1 m. Din păcate, pămîntul îngheţat pînă la — 0,45 m nu a permis o cercetare mai amănunţită, cu tot concursul binevoitor al conducerii şantierului. Totuşi au putut fi strînse cîteva cioburi, de sub unul din schelete, cioburi ce aparţin secolelor XVII-XVIII. Se pare că este vorba de cimitirul părăsit al satului Şerbăneşti, sat atestat documentar încă din 1538.

ION CHICIDEANU

CASA-ATELIER „GABRIEL POPESCU” DIN VULCANA-PANDELE

Inaugurată la 15 mai 1973, Casa-atelier „Gabriel Popescu” este una dintre frumoasele reuşite ale muzeografilor dîmboviţeni, sprijiniţi substanţial de muzeografa Stela Ionescu de la Muzeul de artă al R. S. România. Totodată, înfăptuirea acestui important obiectiv muzeistic din judeţul Dîmboviţa este rodul actului patriotic, de înaltă cultură, al familiei artistului — Marthe Popescu-Canazin — soţie, Marfa-Miriam Popescu — fiică, prof. dr. Daniel Popescu — fiu şi av. Eliza Popescu — nepoată care a donat statului casa, mobilierul, biblioteca, obiecte personale, acte de familie, plăci gravate, gravuri şi desene, instrumentele de lucru ale artistului şi presa. A fost

posibilă, astfel, reconstituirea — foarte apropiată de autentic — a casei-atelier de la Vulcana-Pandele, construită lângă casa părintească, într-un cadru natural pitoresc, în 1903, după planurile arhitectului Alexandru Clavel, care a folosit schiţele artistului.

Remarcăm bogăţia exponatelor, precum şi valoarea cărţilor rare de specialitate, care formează biblioteca artistului. Ele fac din casa-atelier de la Vulcana-Pandele un important punct de documentare şi, în perspectivă, un loc de creaţie pentru graficieni.

Continuarea experimentului cu noua formulă expoziţională — casa-atelier — înfăptuită pentru prima dată în 1970 la Tîrgovişte (Casa-atelier

„Gheorghe Petrașcu“) a fost apreciată ca „o formulă intermediară între casa memorială și expoziția documentară consacrată unui singur artist, ...idee care merită să fie considerată cu aten-

ție și de alte muzee din țară“ (v. T. Sinigalia, în „Revista Muzeelor“, nr. 4/1972, p. 373).

GABRIEL MIHĂESCU

EXPOZIȚIA PERMANENTĂ „LUPTA REVOLUȚIONARĂ A PETROLIȘTILOR DIN ZONA MORENI“

În cadrul manifestărilor prilejuite de sărbătorirea a 25 de ani de la proclamarea Republicii, Muzeul județean de istorie Dîmbovița a deschis o expoziție permanentă cu tema „Lupta revoluționară a petroliștilor din zona Moreni“ în orașul Moreni.

S-a ales această localitate, fiind cunoscută ca un vechi centru de exploatare petrolieră, iar muncitorii remarcându-se prin acțiunile lor revoluționare, pentru condiții mai bune de viață și de muncă, pentru drepturi politice.

În vederea organizării expoziției au fost achiziționate documente originale, fotografii de epocă, machete, mobilier ș.a. Am cercetat fondurile aflate la Institutul de Științe Istorice și Social-Politice de pe lângă C.C. al P.C.R., la Arhivele Statului București și Ploiești, care ne-au fost puse la dispoziție cu amabilitate pentru documentare, fotocopiere.

La alcătuirea tematicii am căutat ca, în contextul istoriei moderne și contemporane, să marcăm evenimentele mai importante care au fost evidențiate pe plan local, ilustrând aspecte ale luptei muncitorimii din petrol cu figuri de comuniști existenți în zonă. Am clasat materialul pe perioade, reliefând elementele esențiale ce intervin în structura economică, în viața socială și politică.

Expoziția se desfășoară, în prima etapă, în șase săli, cuprinzând următoarele teme:

SALA 1. „Mișcarea muncitorească și socialistă din zona Moreni“ (sec. XIX — 1917)

S-a pornit de la primele mărturii și atestări ale petrolului semnalat pe moșia Drăgăneștilor, astăzi localitatea

Gura-Ocniței, continuând cu creșterea producției, pătrunderea capitalului străin, creșterea numerică a proletariului, organizarea sa în asociații profesionale. S-a reliefat cristalizarea curentului socialist prin activitatea profesorului Raicu Ionescu-Rion și a medicului Ștefan Stîncă. Pentru primele decenii ale secolului al XIX-lea, am scos în evidență situația economică, condițiile grele de muncă ale muncitorilor sondori, accidente în procesul muncii, nemulțumiri ale muncitorilor și greve.

SALA 2. „Acțiuni ale muncitorilor petroliști în zona Moreni între anii 1917—1921“.

Am redat aspectele economice, condițiile de muncă și de viață, conflicte colective de muncă și greve, culminând cu greva generală din 1920. În anul 1919 au fost puse bazele „Partidului Socialist din Moreni“, iar în anul 1920 acest partid este afiliat „Federațiunii socialiste prahovene“. Tot în această sală am încercat o reconstituire a Clubului socialist din Moreni, cu fotografii de epocă înrămate, măsuțe, un dulap bibliotecă și copia steagului „Organizației Socialiste din Moreni“. Creării Partidului Comunist Român, i s-au rezervat două panouri, reliefând activitatea celor propuși pentru a participa la Congres: Constantin Mănescu și Dumitru Aricescu din Moreni.

SALA 3. „Refacerea economică în perioada stabilizării relative a capitalismului“.

Este ilustrată prin refacerea economică, apelurile adresate funcționarilor din industria petrolieră, pentru înscrierea în sindicate ș.a.